

Sub semnul demnității și solidarității

Vasile Tomescu

Sentimentul demnității și solidarității profesionale s-a cristalizat în domeniul muzicii în spațiul autohton începând cu manifestările primordiale ale vocației de a celebra viața prin cântec și dans și a transpune în fapt dictonul latin *bis orat qui cantat*. Ilustrează acest concept genuin al demnității și solidarității profesionale atestările unor asociații de hymnozi și de virtuozii instrumentiști datând din timpul sintezelor culturale daco-romane și elenistice care au înflorit în Dacia Traiana și în Scythia Minor. Ele sunt preludii timpurii la activitatea rapsozilor populari și a melurgilor creatori și propagatori ai cântărilor sacre afirmate în vremea domniei unor voievozi luminați. Idealurile estetice comune, voința de a lucra împreună pentru cultivarea frumosului muzical au constituit embleme ale reprezentanților Școlii de cântări de la Putna, apoi ale Societății Filarmonice înființată la București de Ion Câmpineanu, Constantin Aristia și Ion Heliade Rădulescu, Asociației Transilvane pentru literatură română și cultura poporului român ASTRA, Societății Muzicale „Armonia” pentru cultura muzicală națională din Bucovina, Societății „Arboroasa” (Cernăuți), Reuniunii de cântări și muzică activă în Transilvania și Banat, cărora viguroase talente le-au dat avânt înfruntând adesea opreliștile exercitate de stăpânirea străină.

În condițiile înfăptuirii Statului național unitar român, înființarea organizației profesionale a

compozitorilor și muzicologilor a devenit un imperativ larg însușit și urmat de exponenți ai tuturor generațiilor, genurilor și stilurilor de realizare artistică.

Drumul unirii muzicienilor a fost deschis prin gândul și fapta lui George Enescu, geniu care a sprijinit cu generozitate pe confrății pasionați de compoziție și muzicologie; concursul acordat acestora a fost ieșit din comun dacă avem în vedere opera enesciană însăși, sinonimă cu un crez și o experiență având valoare de

model; dăruirea sa ca fondator al Premiului Național de compoziție care îi poartă numele și care în perioada 16 X 1913 - 26 IV 1946 va fi atribuit unui mare număr de creatori; dăruirea sa ca interpret al unui vast repertoriu muzical național. Este consemnată de istorie activitatea în anii de grea încercare ai primului război mondial când,

poposit la Iași, a creat și a condus o orchestră simfonică cu care a susținut concerte aici și în Basarabia; a vizitat răniți de război pe patul de spital printre care compozitorul Mihail Jora, contribuind, alături de alți

iluştri oameni de cultură, la îmbărbătarea compatrioţilor ce luptau cu ardoare pentru triumful libertăţii şi al păcii.

Au răspuns aceleiaşi nobil imperativ al înmănunchierii armonioase a talentelor din domeniul compoziţiei şi muzicologiei personalităţi consacrate şi tineri aflaţi în plină ascensiune. Prin eforturile lor creatoare şi de ordin organizatoric, Societatea Compozitorilor români a devenit un factor de mare importanţă în dezvoltarea vieţii muzicale româneşti susţinând promovarea artei naţionale, cercetarea şi valorificarea tezaurului folcloric şi de muzică sacră, tipărirea şi interpretarea lucrărilor componistice, stimularea pe plan moral şi material a creatorilor şi teoreticienilor muzicii.

La ceas aniversar consider o datorie de suflet să exprim cea mai aleasă preţuire şi recunoştinţă personalităţilor de la care am primit permanente învăţăminte şi cu care am avut onoarea de a colabora fructuos.

Dimitrie Cuclin, compozitor de anvergură puţin obişnuită, filosof fascinat de ideea raportării muzicii la categoriile supreme în plan spiritual precum Divinul, Eternul, Absolutul, m-a captivat de timpuriu prin tulburătorul său *Tratat de estetică muzicală*, deşi deconcertant prin felul în care subordona Eul artistului unui Sistem Muzical.

Ca discipol plin de admiraţie al lui George Breazul, profesor şi muzicolog, am urmărit să aplic două principii de bază stabilite de acest venerabil magistru: respectul sacru faţă de documentul istoric şi credinţa în preeminenţa problemelor vizând cultura naţională în preocupările de investigare muzicologică.

M-am simţit adânc mişcat de cuvintele de afecţiune notate pe coperta interioară a volumului *Les*

idiomèles et le canon de l'Office de Noël oferit la data de 9 VIII 1966 de părintele Ioan D. Petrescu, savant a cărui operă a propulsat studiile bizantinologilor români spre o recunoaștere universală.

Celebrarea în 1993 a centenarului nașterii lui Constantin Brăiloiu, sub auspiciile Academiei Române, Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România și ale altor foruri de cultură a însemnat un nou și fericit prilej de subliniere a valorii acestui fiu al spiritualității românești, exeget de notorietate internațională al creației folclorice moștenite de lumea modernă, compozitor și critic muzical, fondator al Societății Compozitorilor Români și al altor instituții muzicale de prestigiu.

Am cea mai caldă vibrație afectivă și prețuire pe plan profesional față de maestrii care mi-au luminat calea în conservator și de care m-am simțit profund atașat în contextul activității desfășurată la Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România: Ioan D. Chirescu, Zeno Vancea, Ion Dumitrescu - muzician generos care a luptat cu ascuțită inteligență și cu fermă cutezanță pentru binele colegilor săi -, Tudor Ciortea, Nicolae Buicliu, Theodor Rogalski, Victor Iusceanu; ei și alți maștri de seamă precum Mihail Jora, Mihail Andricu, Sabin V. Drăgoi, Marțian Negrea, Paul Constantinescu, Sigismund Toduță, Ioan D. Vicol sunt îndrumători în viață și în artă pentru generația din care fac parte.

Același ales profil uman și profesional care conferă demnitate și solidaritate marii familii a membrilor Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor constituie titlul de renume al colegilor cu care am conlucrat îndeaproape în această instituție: Liviu Comes, Wilhelm Berger, Laurențiu Profeta, Theodor

Grigoriu, Nicolae Călinoiu, Petre Brâncuși, membrii Biroului Secției de Muzicologie, cei trei președinți care și-au consacrat și își consacră timp și energie pentru asigurarea continuității în îndeplinirea frumoasei misiuni a instituției: Pascal Benteoiu, Adrian Iorgulescu, Octavian Lazăr Cosma.

90 de ani: Dacă vârsta poate fi definită ca o stare de spirit, atunci muzica, o stare de spirit prin excelență, are toate virtuțile să însemne: Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte. LA MULȚI ANI!